

ikke i det andet Ting kan faa et stærkt Indtryk af, at det er en Alvorssag, at det er en Livssag for den nuværende Regering. Men netop fordi disse Indtryk let kunne fremkaldes, gælder det, at Regeringen her ved første Behandling siger klart og tydeligt: Dette er vor Alvor, dette er vor Villie. Jeg følger til: Det Ord, som maa kunne ventes fra Regeringen ved denne Lejlighed, er: Med denne Sag staa og falde vi. Det forekommer mig nemlig umuligt, at en parlamentarisk Regering kan fremlægge et Grundlovsforslag, et *Grundlovsforslag*, det første, der fremsættes efter Systemskiftet, uden at gøre det til et Kabinetsspørgsmaal.

Der er talt saa meget om Parlamentarisme, og dette Ministerium er kaldt det første rigtig ægte, fuldt ud parlamentariske Ministerium. Til Parlamentarisme hører en Ting, som vi desværre i Aarene siden 1901 meget sjældent have hørt noget til. Til Parlamentarisme hører som et aldeles nødvendigt Led dette, at Regeringen gør sine Livssager til Kabinetsspørgsmaal. Uden at det sker, har man ikke Parlamentarisme. Det er Regeringens Trumf under parlamentariske Tilstande, og hvis Regeringen aldrig sætter denne Trumf ind paa en Sag, have vi slet ikke Parlamentarisme. Saaledes er jo Stillingen. Hidtil er det gaaet saadan, at Regeringen har roligt fundet sig i, at selv de Sager, der bleve kaldte Mærkesager, ganske stille forsvandt oppe i Landstinget eller i et Fællesudvalg, Retsreformen, den kommunale Valgreform. Ægteskabsloven er ikke blot forsvunden saaledes, den er ogsaa forsvunden fra dette Ting, den forelægges ikke paa ny. Med andre Ord, Regeringen afgiver et saadant Skue, at den forelægger en Sag et, to, tre Aar, Sagen kan ikke gennemføres, Landstinget siger nej, saa forsvinder den overhovedet af den politiske Dagsorden. Det er efter min Mening demoraliserende, det er ødelæggende for Regeringens Anseelse, det er ødelæggende for Folketingets hele Stilling i vort Forfatningsliv, og det er i højeste Grad styrkende for Landstinget — det gør Landstinget til Kærnepunktet i vor Forfatning. Denne Fremgangsmaade kan ikke fortsættes. Der maa komme et Øjeblik, da Regeringen slaar i Bordet, spiller Trumf ud, den parlamentariske Trumf under parlamentariske Forhold, og gør en Sag til Kabinetsspørgsmaal. Saa vide baade Folketing og Landsting, hvad der følger efter, saa ved enhver, hvad han har

at rette sig efter, saa er Sagen ikke død og borte dermed, at Landstingets og Folketingets Flertal enes om at blive uenige i den Sag. Nej, saa er der sket en Sprængning, saa sker der et Ministerskifte. Det er noget ganske andet, og saa vil det ny Ministerium, hvis det overhovedet skal være i Overensstemmelse med Folketinget, være nødsaget til at tage Sagen op og føre den igennem. Saadan gaar det til under parlamentariske Forhold i parlamentariske Stater. Det have vi desværre ikke set noget til herhjemme; men jeg antager, at da nu Regeringen for første Gang forelægger et Grundlovsforslag og dermed anerkender, at der er et Krav ude i Befolkningen, der er saa paatrængende, saa uafviseligt, saa retfærdigt, at vi maa gaa til selve Grundlovens Forandring og faa det gennemført, og vi maa gøre det nu, saa erkender Regeringen dermed, at den Sag skal gennemføres. Men den vil ikke kunne faa den nødvendige Alvor ind i Forhandlingen, uden at den gør Sagen til et Kabinetsspørgsmaal.

Denne Sags Forhistorie viser tilstrækkeligt de Bestræbelser, der have været oppe fra saa mange Sider for at komme uden om Lighedsbudget, Retfærdighedskravet. Der blev ved den Finansdebat, som nu heldigvis er sluttet, fra mange Sider talt meget om Lighedspunkterne mellem den nuværende Situation og den, vi havde i Begyndelsen og Midten af Halvfemserne. Ogsaa dette Forslag indbyder til Sammenligning. Ligesom det daværende Flertal af Højre og moderate her i Salen og oppe i det andet Ting følte, at Grundlovsbudget om lige Valgret for alle Vælgere var uafviseligt, og at der maatte ske en Løsning, og ligesom man den Gang søgte at komme uden om den grundlovsmæssig paabudte Løsning, ligesom man søgte at narre Vælgerne for den Valgret, de havde Krav paa — og det lykkedes —, saaledes er der Tegn til, at lignende Tendenser gøre sig gældende nu. Men da vil jeg bede alle erindre, hvordan det gik dem, der i 1894 gennemførte den nuværende grundlovstridige Valgkredsordning, hvordan det gik dem, der forfuskede Sagen i Stedet for at løse den. Det gik dem meget ilde. Det er jo bekendt, at der den Gang opstod et politisk Slagord, som var meget velbegrunderet, et bevinget Ord om Grundlovsbryderne og Valgkredsnyderne, som allierede sig. Jeg husker en Valgsang fra den Tid, der endte med disse Ord om vedkommende Modstander: